ग्रीनलॉन्स विदयालय

दिनांक - २७-०२-२०२६ FINAL EXAMINATION (2026) वेळ - २ तास

इयत्ता - ७ वी - अ,ब,क मराठी मार्क - ८0

INSTRUCTIONS:- **1.This paper comprises of two sections. Section A and B.**
2. Section A answers must be written on the answer sheet.
3. Section B answers must be written on the paper itself. And Attach paper with section A answer sheet

विभाग - "अ " [४० मार्क]

प्रश्न १. कंसात दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा. [५]

१. बाईमाणूस बोलते तरी कशी, हे पाहण्याची ------------------------ प्रत्येक पुरुषाला लागली.

(उत्कंटा, उत्कंठा, उत्कांता)

२. पक्ष्यांचे फोटो काढण्यापूर्वी वनखात्याची ---------------------------- घ्यावी लागते.

(पूर्वपरवांगी, पुर्वपरवानगी, पूर्वपरवानगी)

३. पंडिता रमाबाईंनी ------------------------- स्थापना केली.

(मुक्तीमिशनची, मुक्तीमिशनाची, मुक्तीमिषनाची)

४. माळढोक पक्षी अगदी जवळून व -------------------------- बघितला.

(निरखून, निरखुन, नीरखून)

५. पंडिता रमाबाईंना त्यावेळी ---------------------------- भाषा येत नव्हती.

(मराठी, तेलगू, बंगाली)

प्रश्न २. अ) खालील प्रश्नांची एका वाक्यात उत्तरे लिहा. **(कोणतेही ५) ANY 5** [५]

१. मुलांनी अभयारण्यात कोणकोणते पक्षी पाहिले?

२. पंडिता रमाबाईंचा विवाह कोणाबरोबर झाला होता?

३. माळढोक अभयारण्य कोणत्या मार्गावर वसले आहे?

४. कवितेत खुळे कोणाला म्हटले आहे?

५. स्त्रियांची पहिली सभा बोलावणारे कोण होते?

६. टप टप पडती या कवितेचे कवी कोण आहेत?

७.पंडिता रमाबाई या पाठाच्या कवियित्री कोण आहेत?

प्रश्न २. ब) खालील प्रश्नांची दोन ते तीन वाक्यात उत्तरे लिहा. **(कोणतेही २) ANY 2** [४]

१. विदयार्थ्यांनी अभयारण्यात सहलीला जाण्याचा हट्ट का धरला?

२. पंडिता रमाबाईंच्या सभेची वैशिष्ट्ये काय होती?

३. पंडिता रमाबाईंनी स्त्रियांसाठी कोणते लहान उदयोग सुरु केले?

प्रश्न ३. खालील उतारा वाचून प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

वैष्णवीच्या शाळेत १४ नोव्हेंबरला 'बालदिन' साजरा करण्यात आला. यानिमित्तानं सांस्कृतिक कार्यक्रम घेण्यात आले. विदयार्थ्यांची वेशभूषा स्पर्धा घेण्यात आली. शाळेतील मुलांनी पारंपारिक वेशभूषा धारण करून या स्पर्धेत भाग घेतला. विविध थोर पुरुषांची वेशभूषा धारण करून अनेक मुलांनी त्यांची प्रसिद्ध वचनं सादर केली. या स्पर्धेमध्ये मी क्रांतिज्योती सावित्रीबाई फुले यांची वेशभूषा केली. या कार्यक्रमप्रसंगी प्रमुख पाहुणे डॉ. रमेश कोठावळे यांनी अध्यक्षीय भाषणात सर्व विदयार्थ्यांना बालदिनानिमित्त शुभेच्छा दिल्या. कार्यक्रमाच्या शेवटी सर्वांना खाऊ दिला.

सगळ्याच विदयार्थ्यांना 'सुगीचे दिवस' प्रत्यक्ष बघायचे असल्यामुळे श्री. पाटीलसर मुलांना गावशिवारात घेऊन गेले. मुलांनी गावशिवारात मोत्यासारखी ज्वारी असलेली कणसं, तुरीच्या शेंगा, भुईमुगाच्या शेंगा आणि कपाशीच्या बोंडांतून डोकावणारा पांढराशुभ्र कापूस बघून मुलं आनंदी झाली. पेरू, सीताफळ, आवळा, चिंच, बोर ही सर्व झाडं फळांनी लदबदलेली पाहिली. फळं खाण्याच्या तीव्र इच्छेनं मुलं बोरीच्या झाडाला दगडं मारू लागली. दगडांच्या मारानं भरपूर बोरं खाली पडली. सगळ्यांनी पटपट बोरं गोळा करून त्यावर यथेच्छ ताव मारला. आंबट, गोड, तुरट अशा विविध चवींचा आस्वाद घेतला. आम्ही शिवारातून घरी आलो, तरी माझ्या जिभेवर त्या बोरांची चव रेंगाळत होती.

आज (वैष्णवीचा) माझा वाढदिवस होता. सकाळपासूनच घरातील अनेक नातेवाईकांनी, मित्रमैत्रिणींनी फोन करून वाढदिवसाच्या शुभेच्छा दिल्या. वाढदिवसाच्या निमित्तानं आम्ही आदिवासी समाज कल्याण विभागाच्या एका वसतिगृहात गेलो. त्या वसतिगृहात आदिवासी दुर्गम भागांतली मुलंमुली शिक्षणासाठी राहतात. त्या सर्व मुलांना आम्ही माझ्या वाढदिवसाच्या निमित्तानं खाऊचं वाटप केलं. आईवडिलांपासून दूर आलेल्या त्या मुलांना पाहून मला खूप गहिवरून आलं होतं. आईबाबांनी मला समजावलं. त्या सर्व मुलांकडे बघून मला शिकण्याची नवी उमेद मिळाली.

प्रश्न :-

कृती १. खालील प्रश्नांची एका वाक्यात उत्तरे लिहा. [३]

१. कार्यक्रमप्रसंगी प्रमुख पाहुणे कोण होते?

२. वैष्णवीच्या शाळेत कोणता सण साजरा करण्यात आला?

३. वैष्णवीला वाढदिवसानिमित्त कोणीकोणी शुभेच्छा दिल्या?

कृती २. खालील प्रश्नांची दोन- तीन वाक्यात उत्तरे लिहा. [२]

१. मुलांनी गावशिवारात काय-काय पहिले होते?

कृती ३. रिकाम्या जागा भरा. [१]

१. त्या सर्व मुलांकडे बघून मला शिकण्याची नवी ------------------------------ मिळाली.

२. वाढदिवसाच्या निमित्तानं आम्ही ----------------------- समाज कल्याण विभागाच्या एका वसतिगृहात गेलो.

कृती ४. योग्य विरुद्धार्थी शब्द लिहा. [२]

खूप,   तुरट, हसरा,   गोड,   भरपुर, आज, आनंदी,   परवा,

१. दुःखी X -------------------- २. कडू X ------------------- ३. उदया X ----------------- ४. कमी X -----------------

प्रश्न ४. खालीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर पत्र लिहा. **(ANY 1)** [५]

१. मित्राला / मैत्रिणीला सहलीचा अनुभव सांगणारे पत्र लिहा.

(Write a letter to your friend describing your picnic experience.)

२. ग्रंथालयातून पुस्तके मिळण्याबाबत अर्ज करणारे पत्र तुमच्या वर्गशिक्षकांना लिहा.

(Write a letter to your class teacher requesting permission to get books from the library.)

प्रश्न ५. खालीलपैकी कोणत्याही **एका** विषयावर निबंध लिहा. [५]

१. स्वच्छतेचे महत्त्व

मुददे - स्वच्छता म्हणजे काय - स्वच्छतेचे फायदे - अस्वच्छतेचे तोटे - स्वच्छतेसाठी काय काळजी घ्याल - कोणता संदेश दयाल.

२. माझा आवडता सण

मुददे - सणाचे नाव - सण कसा साजरा केला - त्या सणाचे महत्त्व - तुम्ही काय-काय मजा करता - तो सण का आवडतो.

३. मी पाहिलेले अभयारण्य

मुददे - अभयारण्याचे नाव - अभयारण्याची माहिती - तिथे काय -काय पहिले - कोणासोबत गेला होतात - एखादा अविस्मरणीय क्षण.

प्रश्न ६. खालील उतारा वाचून प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

भारताचे दूसरे राष्ट्रपती ! डॉ. राधाकृष्णन हे थोर तत्त्वज्ञ तर होतेच. पण ते सत्यप्रिय, स्पष्टवक्ते व हजरजबाबी होते. ते आपले विचार नम्रतेने पण निर्भीडपणे व्यक्त करण्यास कचरत नसत. मग समोरची व्यक्ती कितीही मोठी असो ! सर्वपल्ली राधाकृष्णन यांचा जन्म ५ सप्टेंबर रोजी तिरुराणी या तिरुपती संस्थानातील छोट्या, शांत खेड्यात झाला.

अभ्यासाव्यतिरिक्त त्यांना धर्मग्रंथ, मोठ्या लोकांची चरित्रे, तत्त्वज्ञानावरील पुस्तके वाचण्याचा छंद जडला. त्यांची राहणी ही अतिशय साधी, सभ्य होती. आहार शाकाहारी. व्यसन असलेच तर फक्त सतत वाचनाचे होते. वेलोरला असताना ते मद्रास विदयापीठाची मॅट्रिक परीक्षा उत्तम गुणवत्तेत पास झाले. ते १९०६ साली बी.ए. पदवी प्रथम क्रमांकाने पास झाले.

डॉ. राधाकृष्णन यांची १९१८ साली म्हैसर विदयापीठात तत्त्वज्ञानाचे प्राध्यापक म्हणून निवड झाली. त्यांनी रवींद्रनाथ टागोरांचे साहित्य, तत्त्वज्ञान व कार्य यावर चिकित्सापूर्ण ग्रंथ लिहिला. ऑक्सफर्ड विदयापीठाने त्यांची तत्त्वज्ञानाचे प्रोफेसर म्हणून तीन वर्षांसाठी नेमणूक केली. इंग्लंडच्या राणीने त्यांना 'नाईटहूड' (सरदार) या किताबाने सन्मानित केले.

१९५२ ते १९६२ या कालावधीत त्यांची सलग दोनदा उपराष्ट्रपतीपदी निवड झाली. १९५४ साली त्यांना भारतरत्न या सर्वोच्च सन्मानाने विभूषित करण्यात आले. डॉ. राष्ट्रपती झाल्यावर ५ सप्टेंबरला त्यांच्या जन्मदिनी, त्यांचे विदयार्थी नातेवाईक, मित्रमंडळी व पंडितांनी त्यांचा वाढदिवस करण्याचे ठरवले. डॉ राधाकृष्णन यांना हे समजले. ते म्हणाले, 'माझा वाढदिवस नका साजरा करू. आपण हा दिवस शिक्षकदिन म्हणून साजरा केला तर मला विशेष आनंद वाटेल '

प्रश्न :-

कृती १. एका वाक्यात उत्तरे लिहा. [३]

१. सर्वपल्ली राधाकृष्णन यांचा जन्म केव्हा झाला?

२. डॉ. राधाकृष्णन यांना इंग्लंडच्या राणीने कोणत्या किताबाने सन्मानित केले?

३. डॉ. राधाकृष्णन यांची १९१८ साली काय म्हणून निवड झाली?

कृती २. खालील प्रश्नांची दोन-तीन वाक्यात उत्तरे लिहा. [२]

१. अभ्यासाव्यतिरिक्त डॉ. राधाकृष्णन यांना कोणता छंद जडला होता?

कृती ३. रिकाम्या जागा भरा. [२]

१. १९५४ साली त्यांना ------------------------ या सर्वोच्च सन्मानाने विभूषित करण्यात आले.

२. आपण हा दिवस ------------------ म्हणून साजरा केला तर मला विशेष आनंद वाटेल '

३. ते ------------------------ साली बी.ए. पदवी प्रथम क्रमांकाने पास झाले.

४. ते आपले विचार नम्रतेने पण ---------------------------- व्यक्त करण्यास कचरत नसत.

कृती ४. योग्य समानार्थी शब्द लिहा. [१]

(व्यक्ती, मानुस, थोर, पवित्र)

१. महान - -------------------------- २. मनुष्य - ----------------------------

दिनांक - २७-०२-२०२६　　　ग्रीनलॉन्स विदयालय　　　इयत्ता - ७ वी - अ,ब,क

INSTRUCTIONS – Section B answers must be written on the paper itself. And attach paper with Section A answer sheet.

नाव - --	**हजेरी क्र. -** --------------------------

विभाग - "ब"　　　　　　[४० मार्क]

प्रश्न १. खालील वाक्प्रचारांचा अर्थ लिहा. [४]

अंगावर जाणे, वाटनी करणे, प्रसिध्दी असणे, जाहीर करणे, पोट भरणे, प्रसिध्दि असणे, वाटणी करणे, मदत करणे, नाहीसा होणे, निर्माण करणे, अंगावर चढवणे, हालचाल करणे, नाहिसा होणे,

१. वाटप करणे - --　　२. धारण करणे - ---

३. स्थापना करणे - -------------------------------------　　४. ख्याती असणे - ---------------------------------------

५. नष्ट होणे - ---　　६. गुजराण करणे - -------------------------------------

७. घोषित करणे - --------------------------------------　　८. हातभार लावणे - ------------------------------------

प्रश्न २ अ) खालील वाक्यांतील नामे ओळखून त्यांचे प्रकार लिहा. [३]

१. नदी वाहत आहे.

उत्तर - नाम - --　　नामाचा प्रकार - ---

२. सोलापूर एक मोठे शहर आहे.

उत्तर - नाम - ---　　नामाचा प्रकार - ---

३. दुःख माणसाला शिकवते.

उत्तर - नाम - --　　नामाचा प्रकार - --

प्रश्न २ ब) खालील वाक्यांतील सर्वनाम ओळखा. [३]

१. कोणी कोणास हसू नये.　　सर्वनाम - ---

२. जो सर्वप्रथम उत्तर देईल तो बिक्षिसास पात्र ठरेल.　　सर्वनाम - ---

३. पुढच्या गल्लीत आम्ही राहतो.　　सर्वनाम - ---

प्रश्न २ क) खालील वाक्यांतील विशेषण ओळखून त्यांचे प्रकार लिहा. [३]

१. द्राक्षे आंबट होती.

उत्तर - विशेषण - ----------------------------------　　विशेषणाचा प्रकार - --

२. मी पकडलेला हा पाचवा झेल आहे.

उत्तर - विशेषण - ------------------------------------ विशेषणाचा प्रकार - ---

३. ते पुस्तक तिने वाचले आहे.

उत्तर - विशेषण - ------------------------------------ विशेषणाचा प्रकार - ---

प्रश्न ३ अ) खालील शब्दांचे समानार्थी शब्द लिहा. [३]

पुष्कल, नशिब, पर्जन्य, प्रचलीत, नशीब, स्तंभ, ठिकाण, पुष्कळ, परजन्य, प्रचलित, स्तब, ठीकाण

१. पाऊस - --- २. रूढ - ---

३. स्थळ - --- ४. खूप - ---

५. खांब - --- ६. भाग्य - ---

प्रश्न ३ ब) खालील शब्दांचे विरुद्धार्थी शब्द लिहा. [३]

मावळाने, तुरळक, सुरक्षीत, मावळणे, वर्कर, टिकावू,साम्य, तुरलक, टिकाऊ, सुरक्षित, सम्या, वक्र,

१. फरक X --- २. धोकादायक X -----------------------------------

३. सरळ X --- ४. असंख्य X ---

५. टाकाऊ X --------------------------------------- ६. उजाडणे X ---------------------------------------

प्रश्न ३ क) खालील शब्दांचे वचन बदला. [३]

१. निशाण - --- २. आकृती - ---

३. नोकरी - --- ४. प्रमेय - ---

५. छडी - --- ६. विचारसरणी - -----------------------------------

प्रश्न ३ ड) खालील शब्दांचे लिंग बदला. [३]

१. शिंपी - --- २. धाकटा - ---

३. स्त्री - --- ४. पंडित - ---

५. हसरा - --- ६. सेवक - ---

प्रश्न ४ अ) खालील शब्दांचे अर्थ लिहा. [३]

हिरवळ, सूविचार, पारीजातक, सहभाग, प्रेरणा, चालीरिती, पारिजातक, हिरवल, सहभागी, प्रेरना, सुविचार, चालीरीती,

१. भूमिका - ----------------------------------- २. प्राजक्त - ---------------------------------------

३. उमेद - ------------------------------------- ४. कुरण - --

५. वचने - --------------------------------------- ६. रूढी ---

प्रश्न ४ ब) खालील शब्दांपासून वाक्य तयार करा. (make sentences using these words) [४]

१. अनुवाद (translation) - ---

२. प्रोत्साहन(encouragement) - ---

३. चव (taste) - --

४. झोपाळा (swing) - ---

प्रश्न ५ अ) खालील शब्दांतून अचूक शब्द निवडून लिहा. [६]

१. संतूलित, संतुलित, सुंतुलित, संतुलिट - --

२. वैशिष्टये, वैशिष्ठे, वैशिष्टयें, वैशिष्ठे - --

३. प्रोत्सहन, प्रोत्साहान, प्रोत्साहन, प्रोत्सहान - --

४. पारंपारीक, पारंपारिक, पारंपरीक, पारम्पारिक - --

५. दुर्गम, दूर्गम, दुर्गाम, डुरगं - --

६. अविस्मरणिय, अविस्मरणीय, अवीस्मरणीय, अवीस्मरणीय - --

प्रश्न ५ ब) खालील विरामचिन्हांच्या योग्य जोड्या लावा. [२]

क्र.	**विरामचिन्हे**	**उत्तर**	**चिन्हांची नावे**
१.	(.)	------------------------------------	अपूर्णविराम
२.	(-)	------------------------------------	प्रश्नचिन्ह
३.	(?)	------------------------------------	पूर्णविराम
४.	(:)	------------------------------------	संयोगचिन्ह

ALL THE BEST